

Stosunek do rządu w marcu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W marcu¹ większość wskaźników dotyczących stosunku do rządu nie zmieniała się istotnie w porównaniu do poprzedniego miesiąca. Aktualnie, po znaczącej poprawie notowań w lutym, stosunek do rządu pozostaje stabilny.

POPARCIE DLA RZĄDU

Obecnie tyle samo badanych co przed miesiącem (34%) zalicza się do zwolenników rządu Mateusza Morawieckiego, a nieco więcej niż poprzednio uważa się za jego przeciwników (42% – wzrost o 1 punkt procentowy w stosunku do lutego). O 2 punkty zmalała obojętność wobec urzędującego gabinetu – deklaruje ją 21% ankietowanych, a kolejne 3% badanych nie ma zdania w tej sprawie (wzrost o 1 punkt w stosunku do poprzedniego pomiaru).

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań														
	2022											2023			
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	
w procentach															
Zwolennicy	29	33	31	34	33	32	29	28	26	33	28	29	34	34	
Przeciwnicy	42	40	38	36	40	39	46	46	47	44	46	44	41	42	
Obojętni	25	24	28	26	23	25	23	23	23	20	23	24	23	21	
Trudno powiedzieć	4	3	3	4	4	4	3	3	4	3	3	3	2	3	

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (395) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

– wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),

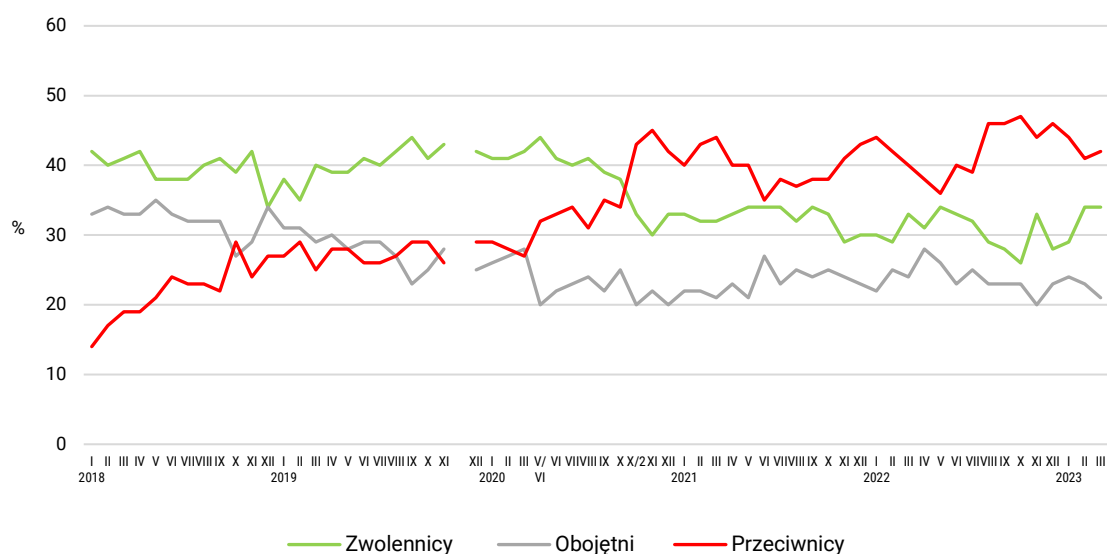
– wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnim od CBOS,

– samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 6 do 16 marca 2023 roku na próbie liczącej 993 osoby (w tym: 58,0% metodą CAPI, 24,6% – CATI i 17,4% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Stosunek do rządu

Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Przyglądając się poszczególnym grupom społeczno-demograficznym, należy zauważyć, że rząd premiera Morawieckiego ma najwięcej zwolenników wśród najstarszych badanych – 57% w grupie wiekowej 65 lat i więcej. Ponadprzeciętne poparcie deklarują również emeryci i renciści (po 57%), rolnicy (55%), osoby z wykształceniem podstawowym (51%) oraz pracujące w prywatnych gospodarstwach rolnych (51%). Stosunek do rządu istotnie różnicuje także częstość praktyk religijnych – im częstszy udział w mszach i nabożeństwach, tym wyższy odsetek zwolenników obecnego gabinetu, a wraz ze spadkiem częstości tych praktyk rośnie udział jego przeciwników. Wśród w ogóle nieuczestniczących w mszach i nabożeństwach 67% ma do rządu stosunek negatywny. Taki sam odsetek (67%) w grupie praktykujących kilka razy w tygodniu stanowią zwolennicy urzędującego gabinetu.

Na stosunek ten silnie wpływa także orientacja światopoglądowa badanych. Wśród określających swoje poglądy jako prawicowe zwolennicy obecnego rządu stanowią blisko dwie trzecie (65%). W grupie respondentów o poglądach lewicowych jest to zaledwie 9%, zaś trzy czwarte (75%) z nich zalicza się do przeciwników rządu Mateusza Morawieckiego. Polacy identyfikujący się z politycznym centrum częściej są przeciwnikami niż zwolennikami obecnego gabinetu (odpowiednio: 47% i 22%), a prawie co trzeci z nich ma do niego stosunek obojętny (29%).

Stosunek do rządu wyraźnie różnicują preferencje partyjne. Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w marcu², do Sejmu weszłyby cztery partie, choć należy zwrócić uwagę, że dwie z nich osiągają poparcie niewiele przekraczające 5%. Najwięcej zwolenników obecny rząd ma wśród wyborców Prawa i Sprawiedliwości oraz koalicjantów – ponad cztery piąte tej grupy stanowią sympatycy gabinetu aktualnego premiera. W pozostałych elektoratach zdecydowanie dominują jego przeciwnicy – 93% wśród zwolenników Koalicji Obywatelskiej, 81% w grupie sympatyków Konfederacji WiN oraz 78% wśród potencjalnych wyborców Polski 2050 Szymona Hołowni. W przypadku tych ostatnich udział obojętnych sięga 15% i jest najwyższy ze wszystkich potencjalnych elektoratów.

TABELA 2

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Stosunek do rządu			
	Zwolennicy	Przeciwnicy	Obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Partią Republikańską)	88	1	9	2
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	2	93	5	0
Konfederacja Wolność i Niepodległość (Nowa Nadzieja, Ruch Narodowy, Konfederacja Korony Polskiej)*	7	81	12	0
Polska 2050 Szymona Hołowni*	7	78	15	0

* Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

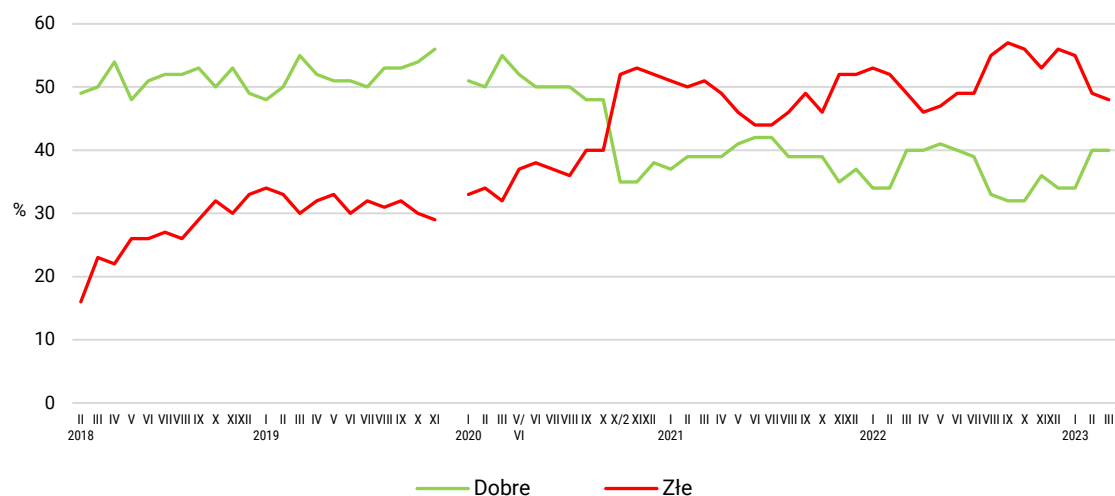
Udział osób dobrze odbierających wyniki działalności rządu nie zmienił się w ciągu ostatniego miesiąca (40%), a oceniających je negatywnie spadł o 1 punkt procentowy (do 48%). Więcej niż co dziesiąty badany nie ma zdania w tej kwestii (wzrost o 2 punkty, z 10% do 12%).

TABELA 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań														
	2022												2023		
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	
w procentach															
Dobrze	34	40	40	41	40	39	33	32	32	36	34	34	40	40	
Źle	52	49	46	47	49	49	55	57	56	53	56	55	49	48	
Trudno powiedzieć	14	11	14	12	12	12	11	11	12	11	10	11	10	12	

² Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w marcu”, marzec 2023 (oprac. K. Pankowski).

RYS. 2. Oceny wyników działalności rządu

Od lutego 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Spółeczno-demograficzne zróżnicowanie ocen wyników działalności rządu wygląda podobnie jak w przypadku stosunku do niego. Najlepiej odbierają je osoby starsze (62% pozytywnych ocen wśród badanych w wieku 65 lat i więcej), a najgorzej respondenci w wieku 18–24 lata (jedynie 13% ocenia je dobrze). Niewiele mniejsze znaczenie w tym przypadku ma wielkość miejsca zamieszkania – wśród mieszkańców wsi dominują oceny pozytywne (49%), w najmniejszych miastach podobny odsetek stanowią oceny dobre (44%) i złe (46%), a w większych miastach ponad połowa negatywnie ocenia wyniki działalności urzędującego gabinetu. W największych aglomeracjach miejskich proporcja ocen złych i dobrych wynosi odpowiednio 65% i 25%. Lepiej niż pozostali działalność rządu Mateusza Morawieckiego oceniają rolnicy (71%), emeryci i renciści (po 62%). Z kolei wyjątkowo negatywnie patrzą na nią reprezentanci kadry kierowniczej i specjaliści z wyższym wykształceniem (67% ocen negatywnych), średni personel, technicy (70%), uczniowie i studenci (71%) oraz osoby z wyższym wykształceniem (68%). Im rzadszy udział badanych w praktykach religijnych, tym więcej negatywnych ocen działalności rządu – wśród osób w ogóle nieuczestniczących w mszach i nabożeństwach odsetek ten sięga 73%, podczas gdy trzy czwarte (75%) uczestniczących w nich kilka razy w tygodniu ocenia je dobrze. Istotne znaczenie także w tym przypadku ma orientacja polityczna. Wśród dorosłych Polaków identyfikujących się z lewicą udział ocen negatywnych przekracza cztery piąte (81%), a w gronie badanych o poglądach prawicowych zdecydowaną większość (71%) stanowią oceny dobre.

Wyniki działalności obecnego rządu cieszą się dobrą oceną wśród ogromnej większości elektoratu Prawa i Sprawiedliwości (95%). Z kolei wśród pozostałych elektoratów zdecydowaną przewagę stanowią oceny negatywne – źle postrzega je 96% zwolenników Koalicji Obywatelskiej, 91% sympatyków Konfederacji WiN oraz 79% chcących oddać głos w najbliższych wyborach na Polskę 2050 Szymona Hołowni.

TABELA 4

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Ocena wyników działalności rządu		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Partią Republikańską)	95	3	3
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	3	96	1
Konfederacja Wolność i Niepodległość (Nowa Nadzieja, Ruch Narodowy, Konfederacja Korony Polskiej)*	5	91	5
Polska 2050 Szymona Hołowni*	15	79	6

* Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

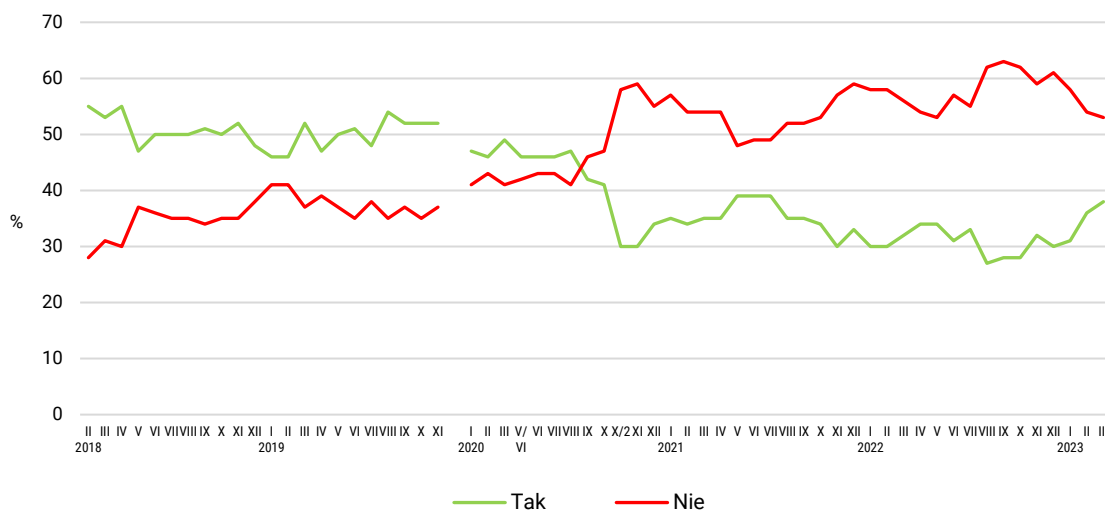
OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

Odsetek osób podzielających opinię, że polityka rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej, wzrósł w marcu o 2 punkty procentowe i wynosi obecnie 38%. Osoby będące przeciwnego zdania stanowią 53% ogółu dorosłych Polaków, co oznacza spadek o 1 punkt procentowy. Nie zmienił się udział niemających zdania na ten temat (10%).

TABELA 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2022											2023		
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
w procentach														
Tak	30	32	34	34	31	33	27	28	28	32	30	31	36	38
Nie	58	56	54	53	57	55	62	63	62	59	61	58	54	53
Trudno powiedzieć	12	12	12	13	12	12	10	9	10	10	9	11	10	10

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?

Od lutego 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Oceny polityki rządu w sferze gospodarki różnicują podobne cechy społeczno-demograficzne jak poprzednio analizowane kwestie. Wraz z wiekiem rośnie udział widzących szansę na poprawę sytuacji gospodarczej w wyniku działań obecnego rządu. W gronie najmłodszych (18–24 lata) 74% stanowią osoby będące przeciwnego zdania. Znaczenie ma tutaj także wykształcenie – ankietowani z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i zasadniczym zawodowym częściej dostrzegają szansę na wzrost gospodarczy (52%–54%), podczas gdy badani z wykształceniem wyższym w większości (72%) są przeciwnego zdania. Sceptyczny stosunek do tej kwestii mają zwłaszcza reprezentanci kadry kierowniczej i specjaliści z wyższym wykształceniem (76% negatywnych ocen), pracownicy usług (76%) oraz uczniowie i studenci (74%). Podobnie jak w przypadku stosunku do rządu i ocen wyników jego dotychczasowej działalności kluczowe znaczenie ma tu orientacja polityczna i – szerzej – światopoglądowa. Wśród osób uczestniczących w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu ponad dwie trzecie dostrzega w działaniach rządu szansę na rozwój gospodarczy (71%). W grupie badanych w ogóle nieuczestniczących w mszach i nabożeństwach odsetek pesymistów w tym względzie sięga 77%. Jeszcze większy udział sceptyków znajdujemy wśród respondentów o poglądach lewicowych (82%). Ponad dwie trzecie (68%) identyfikujących się z prawą stroną sceny politycznej dostrzega szansę na poprawę sytuacji gospodarczej. Co czwarty dorosły Polak w tej grupie (25%) jest odmiennego zdania.

Perspektywy poprawy sytuacji gospodarczej w wyniku działań obecnego gabinetu widzą sympatycy partii rządzącej (88%). W pozostałych elektoratach, wyłonionych na podstawie deklaracji respondentów, zdecydowaną większość stanowią sceptycy. Wśród wyborców Koalicji Obywatelskiej przekonanie, że polityka obecnego rządu nie daje szans na poprawę, podziela 96% badanych, w elektoracie Konfederacji WiN odsetek ten wynosi 88%, a wśród sympatyków Polski 2050 Szymona Hołowni – 85%.

TABELA 6

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Partią Republikańską)	88	6	7
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	2	96	3
Konfederacja Wolność i Niepodległość (Nowa Nadzieja, Ruch Narodowy, Konfederacja Korony Polskiej)*	9	88	2
Polska 2050 Szymona Hołowni*	13	85	2

* Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

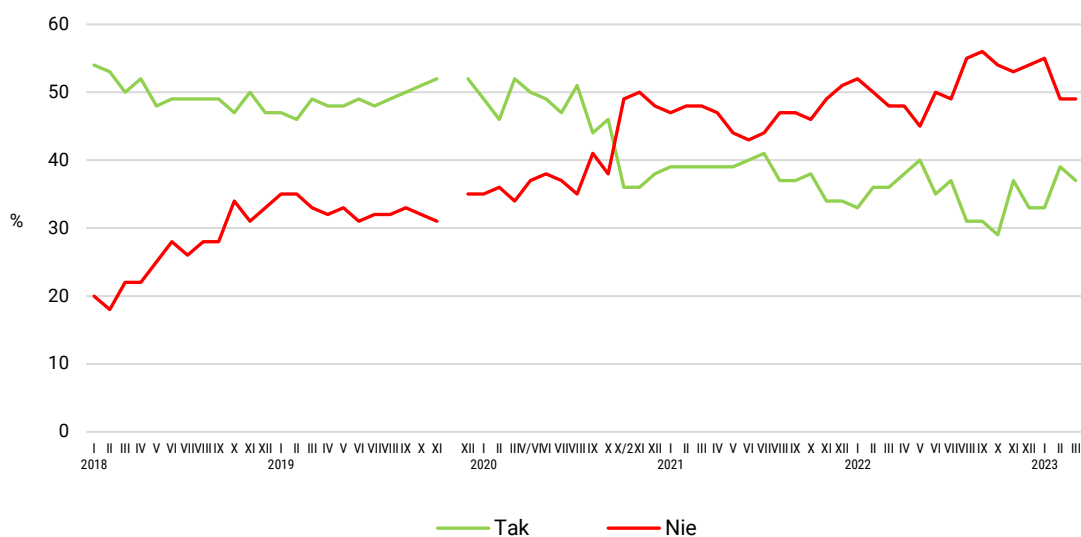
SPOŁECZNY ODBIÓR DZIAŁALNOŚCI PREMIERA

Społeczny odbiór premiera uległ niewielkiemu pogorszeniu. O 2 punkty procentowe zmalał udział zadowolonych z faktu, że na czele Rady Ministrów stoi Mateusz Morawiecki – obecnie wynosi on 37%. O tyle samo wzrósł odsetek niezdecydowanych w tej kwestii (do 14%), a udział niezadowolonych pozostał taki sam jak poprzednio – sięga 49%.

TABELA 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki ?	Wskazania respondentów według terminów badań														
	2022												2023		
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	
	w procentach														
Tak	36	36	38	40	35	37	31	31	29	37	33	33	39	37	
Nie	50	48	48	45	50	49	55	56	54	53	54	55	49	49	
Trudno powiedzieć	14	16	14	15	15	14	14	13	17	10	13	13	12	14	

RYS. 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?

Od stycznia 2018 do listopada 2019 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Biorąc pod uwagę podstawowe charakterystyki społeczno-demograficzne, można powiedzieć, że zadowolenie z faktu, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki rośnie wraz z wiekiem badanych. Wśród najmłodszych ankietowanych (18–24 lata) wynosi ono zaledwie 12%, zaś wśród najstarszych (65 lat i więcej) sięga ponad trzech piątych (61%). Z kolei wraz ze wzrostem wielkości miejsca zamieszkania maleje liczba zadowolonych z obecnego premiera. Na wsi Mateusz Morawiecki cieszy się poparciem prawie połowy respondentów (46%), a w miastach powyżej 100 000 ludności nieco ponad jednej czwartej (27%). Częściej niż pozostali zadowolenie z szefa rządu wyrażają dodatkowo rolnicy (66%) i emeryci (60%). Największy odsetek niezadowolonych obserwujemy wśród przedstawicieli średniego personelu, techników (69%), pracowników usług (71%) oraz uczniów i studentów (72%). Podobnie jak w przypadku ogólnego nastawienia do rządu poparcie dla Mateusza Morawieckiego jako premiera istotnie różnicuje częstość praktyk religijnych, a w jeszcze większym stopniu – identyfikacja światopoglądowa.

Kluczowe znaczenie dla odbioru premiera, podobnie jak i całego gabinetu, mają preferencje partyjne. Zadowolenie z szefa rządu sięga 93% wśród wyborców Prawa i Sprawiedliwości. W pozostałych elektoratach odsetki niezadowolonych mieszczą się w przedziale od 80% (wśród sympatyków Polski 2050) do 95% (w gronie wyborców Koalicji Obywatelskiej).

TABELA 8

Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Partią Republikańską)	93	4	4
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	4	95	2
Konfederacja Wolność i Niepodległość (Nowa Nadzieja, Ruch Narodowy, Konfederacja Korony Polskiej)*	12	86	2
Polska 2050 Szymona Hołowni*	13	80	7

* Dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością ze względu na ich niewielką liczebność w badanej próbie

Stosunek do rządu w znaczący sposób różnicują preferencje partyjne Polaków – zwolennicy Prawa i Sprawiedliwości niemal powszechnie dobrze oceniają działalność urzędującego gabinetu i osobę premiera, podczas gdy w elektoratach partii opozycyjnych równie wysokie (ok. 90%) są oceny negatywne i niezadowolony z Mateusza Morawieckiego jako szefa rządu.

Opracowała

Marta Bożewicz